

សុំឱ្យលើកកម្ពស់កិច្ចប្រជុំពេញអង្គលើកទី ១០ របស់ អ.វ.ត.ក ដោយលោកស្រីចៅក្រម Silvia Cartwright អនុប្រធានកិច្ចប្រជុំពេញអង្គរបស់ អ.វ.ត.ក នាថ្ងៃទី ១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១

ឯកឧត្តម គង់ ស្រីម ប្រធានកិច្ចប្រជុំពេញអង្គជាទីគោរព!

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី និងភ្ញៀវកិត្តិយស ជាទីមេត្រី!

ខ្ញុំសូមចូលរួមជាមួយឯកឧត្តមប្រធាន ស្វាគមន៍សមាជិកសមាជិកាទាំងអស់ ដែលបានចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គរបស់ អ.វ.ត.ក នេះ។ ខ្ញុំក៏សូមស្វាគមន៍លោកចៅក្រម Chang-Ho Chung ដែលទើបតែត្រូវបានតែងតាំងជាចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ។ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាជឿជាក់ថាបំពេញការងារជាមួយលោកចៅក្រម ហើយសង្ឃឹមថា ពេលវេលារបស់លោកចៅក្រមនៅ អ.វ.ត.ក នឹងធ្វើឱ្យលោកចៅក្រមចាប់អារម្មណ៍ ទាំងវិជ្ជាជីវៈ ទាំងជីវិតឯកជន។ ខ្ញុំអាចធានាជាមុនថា លោកចៅក្រមពិតជាមហោសីយ៍យ៉ាងខ្លាំងនៅទីនេះ។

ការតែងតាំងលោកចៅក្រម Chang-Ho Chung ត្រូវបានធ្វើឡើង បន្ទាប់ពីលោកស្រីចៅក្រម Catherine Marchi-Uhel បានលាលែងពីមុខតំណែង។ នាពេលបច្ចុប្បន្ន លោកស្រីចៅក្រមបានវិលត្រឡប់ ទៅទីក្រុងឡាអេវិញហើយ ដើម្បីបំពេញការងារនៅសាលាក្តី ICTY នៅទីនោះវិញ។ គួរឱ្យសោកស្តាយ យើងមិនមានលទ្ធភាពរៀបចំពិធីលាគ្នាជាផ្លូវការដោយផ្ទាល់សម្រាប់លោកស្រីចៅក្រម។ ក៏ប៉ុន្តែ យើងខ្ញុំសូមជូនពរលោកស្រីចៅក្រមឱ្យទទួលជោគជ័យលើគ្រប់ភារកិច្ចនៅក្នុងជីវិតការងាររបស់លោកស្រីចៅក្រម។ លោកស្រីចៅក្រមជាចៅក្រមមួយរូបដែលទទួលបានការគោរពចូលចិត្តយ៉ាងខ្លាំងនៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ។ ដូច្នេះ យើងខ្ញុំគ្រប់គ្នានឹងនឹករលឹកដល់លោកស្រីចៅក្រមជានិច្ច។

ឯកឧត្តមប្រធានជាទីគោរព! ឯកឧត្តមបានទុកឱ្យខ្ញុំបន្ថែមចំណុចមួយចំនួនតូចតែប៉ុណ្ណោះ ពីព្រោះឯកឧត្តមបានផ្ទេរសុំឱ្យយើងយល់យ៉ាងក្លាយរួចមកហើយ។ ខ្ញុំពិតជាចង់លើកឡើងថា កិច្ចប្រជុំពេញអង្គនេះ ទោះបីជាមានរបៀបវារៈតិចក៏ដោយ ក៏វាមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការងារបច្ចុប្បន្នរបស់សាលាក្តីនេះ។ នាពេលបច្ចុប្បន្ន យើងបានមកដល់ដំណាក់កាលមួយ ដែលបណ្តឹងសាទុក្ខនៅក្នុងការជំនុំជម្រះលើសំណុំរឿង ០០១ បានដាក់ប្តឹងនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ហើយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង កំពុងតែគិតគូរអំពីការចាប់ផ្តើមសំណុំរឿង ០០២ ក្នុងពេលឆាប់ៗខាងមុខនេះ ដូច្នេះ ការយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងរបស់យើងគឺប្រាកដជាលើដំណើរការបណ្តឹងសាទុក្ខ។

ក៏ប៉ុន្តែ យើងឃើញមានចំណុចមួយចំនួនដែលត្រូវពិចារណាសាជាថ្មី ក្រោយពីពិនិត្យមើលបទពិសោធន៍ដែលអង្គជំនុំជម្រះបានទទួលមកត្រឹមពេលនេះ។ វិធានផ្ទៃក្នុងរបស់យើងបានបើកកាលានុវត្តភាពជាច្រើនរួចមកហើយ ឲ្យតវ៉ាលើបញ្ហាអង្គច្បាប់មួយចំនួននៅចំពោះមុខសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អង្គបុរេជំនុំជម្រះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងចុងក្រោយ នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល។ ការធ្វើវិសោធនកម្មបន្ថែមណាមួយ ត្រូវធានាថា វិធានទាំងនេះផ្តល់តុល្យភាពរវាងការរក្សា និងការលើកកម្ពស់សិទ្ធិរបស់ភាគី (ជាពិសេស ជនជាប់ចោទ) ទន្ទឹមនឹងការធានាផងដែរថា ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ និងដំណាក់កាលបណ្តឹងសាទុក្ខ អាចដំណើរការទៅបានលឿនតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

ចំណុចចុងក្រោយ ខ្ញុំសូមបង្ហាញទស្សនយោបល់របស់ខ្ញុំលើការតាមដានរបស់សាធារណជន មកលើការងាររបស់ អ.វ.ត.ក ជាពិសេស ការតាមដានថ្មីៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការស៊ើបអង្កេតនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤។ ការបញ្ចេញទស្សន ឬ ការពិភាក្សា ពាក់ព័ន្ធនឹងការងាររបស់តុលាការ គឺជារឿងមួយចម្លែកសម្រាប់ប្រទេសភាគច្រើន ដែលជំនឿលើច្បាប់ និងតុលាការត្រូវបានអាក់ខានដោយសារជម្លោះ ដូចជា ប្រទេសកម្ពុជាជាដើម។ នៅក្នុងបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗដទៃទៀត នីតិវិធីតុលាការ និងនីតិវិធីច្បាប់ត្រូវបានគេយល់ដឹងយ៉ាងប្រសើរ និងជឿទុកចិត្ត។

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេស នៅ អ.វ.ត.ក ដូចដែលឈ្មោះរបស់វាបញ្ជាក់ថាជាតុលាការមួយស្ថិតនៅក្នុងប្រព័ន្ធតុលាការកម្ពុជា នៅតែមានការចាំបាច់បង្កើតនីតិវិធីតុលាការ និងនីតិវិធីច្បាប់ ដើម្បីធានាថា ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាអាចពឹងផ្អែកលើតុលាការរបស់ខ្លួន នៅក្នុងការផ្តល់យុត្តិធម៌ឲ្យបានត្រឹមត្រូវដល់អ្នកទាំងអស់ដែលជាភាគីនៅចំពោះមុខតុលាការ។ ករណីដែលថា ការងាររបស់ អ.វ.ត.ក ត្រូវបានគេសង្កេតតាមដានយ៉ាងខ្លាំង បង្ហាញឲ្យឃើញថា ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ព្រមទាំងសហគមន៍អន្តរជាតិសង្ឃឹមថា ការជំនុំជម្រះទាំងនេះអាចស្តារនូវប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ដ៏គួរឲ្យទុកចិត្តបានសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាឡើងវិញ។

ទោះបីជាសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការមិនអាចទទួលបានឥទ្ធិពលពីទស្សនៈខាងក្រៅទាំងនេះក៏ដោយ ក៏ទស្សនៈទាំងនេះគួរជំរុញឲ្យយើងទាំងអស់គ្នា ពោលគឺ ចៅក្រម បុគ្គលិកតុលាការ និងប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ព្យាយាមសម្រេចគោលបំណងចំនួនពីរ។ គោលបំណងទីមួយគឺការស្តារប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ឡើងវិញ ដែលប្រព័ន្ធនេះធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាជឿទុកចិត្តថា ខ្លួននឹងទទួលបានយុត្តិធម៌ពីតុលាការរបស់ខ្លួន។ គោលបំណងទីពីរគឺដើម្បីបង្ហាញសហគមន៍អន្តរជាតិថា ប្រទេសកម្ពុជាកំពុងព្យាយាមអនុវត្តប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌មួយ ដែលស្របតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិ។

ទស្សនៈយោបល់ ដែលបានផ្តោតលើបញ្ហាសំខាន់ៗ នឹងជួយឲ្យយើងសម្រេចគោលបំណងទាំងនេះ។ យើងជាចៅក្រមរបស់ អ.វ.ត.ក ទាំងជាតិ និងអន្តរជាតិ មានតួនាទីសំខាន់ ធ្វើយ៉ាងណាឲ្យប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាជឿជាក់លើតុលាការឡើងវិញ ដែលត្រូវបានគេបំផ្លិចបំផ្លាញនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ហើយយើង

បានដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីការទទួលខុសត្រូវ ដែលបានផ្តល់មកឱ្យយើងទាំងអស់គ្នា។ យើងសង្ឃឹមថានឹងទទួល
ជោគជ័យនៅក្នុងការផ្តល់យុត្តិធម៌ដល់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា។ ជោគជ័យនេះទាមទារនូវសេចក្តីក្លាហាន និងការប្តេជ្ញាចិត្ត
ហើយសំខាន់បំផុតនោះ គឺការអនុវត្តគោលការណ៍ឯករាជ្យរបស់យើងទាំងអស់គ្នា ពោលគឺ ចៅក្រមនឹងធ្វើការពិនិត្យ
ឱ្យបានពេញលេញលើភស្តុតាង និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានលើអង្គច្បាប់ និងចេញសេចក្តីសម្រេចនានា ដោយពុំទទួល
ឥទ្ធិពលពីខាងក្រៅ និងពីភាពលម្អៀងរបស់ខ្លួន។ នេះហើយជាអ្វីដែលចៅក្រមទាំងអស់សន្យាថានឹងធ្វើ។ ការណ៍
ដែលពិភពលោកកំពុងតាមសម្លឹងមើលយើងគ្រប់ជំហានទាំងអស់នៃការជំនុំជម្រះ ហើយនឹងធ្វើការវាយតម្លៃយើងជា
សមូហភាព និងជាបុគ្គល តាមរយៈលទ្ធផលការងាររបស់យើង គឺជាបញ្ហាដែលយើងម្នាក់ៗត្រូវយកមកពិចារណា
ផងដែរ។

ចប់